

Cuvant la imormantarea lui Cicerone Ionitoiu

Doamna Ionitoiu, draga Gabriela, Henri, Diane, Richard,

Parinte Stoica,

Intristata asistenta

Ne despartim astazi de luptatorul neinficat, de cel care si-a inchinat intreaga viata luptei impotriva comunismului, a apararii libertatii si demnitatii poporului roman : Cicerone Aristotel Traian Ionitoiu. A fost una din acele figuri luminoase prin care o natiune traieste si se afirma. Dotat cu calitati morale, intelectuale si fizice de exceptie, avand o memorie si un tonus vital iesite din comun, el a facut din servirea Romaniei si a poporului roman scopul existentei sale. Pentru acest ideal a sacrificat totul, absolut totul, incepand cu propria sa persoana. Felul in care a stiut sa puna interesul national, colectiv, deasupra interesului familial sau personal au fost impresionante. Cum impresionante au fost determinarea si darzenia cu care Cici Ionitoiu, profund atasat valorilor de libertate, democratie si dreptate, nu s-a incovoiat, nu a acceptat nici un compromis, sub nici o forma si sub nici un motiv.

Cicerone Ionitoiu s-a nascut la 8 mai 1924, la Craiova unde urmeaza studiile liceale pentru a deveni, in 1943, student la istorie, la Facultatea de Litere si Filozofie din Bucuresti. Aici nu se dedica numai studiului, ci este activ si pe taram social si politic, afirmandu-se ca leader al studentilor PNT-isti, partid in care se inscrie la varsta de 19 ani. Apartine unei generatii nascuta in anii de euforie de dupa crearea Romaniei Mari, patrinsa de importanta unificarii romanilor in acelasi Stat si de obligatiile si raspunderile fata de viitor si fata de cei care s-au sacrificat pentru acest ideal. Sentimentul datoriei fata de Tara si Neam apartinea generatiei care, cum spune Cicerone Ionitoiu « din copilarie si-a format conceptia de viata la flacara dragostei fata de inaintasi » si careia i-a « revenit datoria sfanta a apararii dreptului la viata libera »

Spirit viu si imaginativ, in continua miscare si activitate, devotat celorlalti si cauzei publice, cetatii, el s-a angajat, din frageda tinerete in lupta. Il gasim printre cei care organizeaza ajutorarea colegilor refugiati din Ardealul de Nord in urma Dictatului de la Viena, iar dupa ocuparea Tarii de catre sovietici se afla in primele randuri ale celor care lupta impotriva samavolniciilor ocupantului si a terorii comuniste. Este curand reperat si cunoaste primele arestari : iulie, septembrie si noiembrie 1945. Urmarit, intra in clandestinitate, se refugiază un timp in munti si participa activ la campania electorala din toamna anului 1946.

Este din nou arestat si condamnat in iunie 1947 la un an si jumătate inchisoare. Dupa o scurta perioada de libertate este iarasi arestat si condamnat in « lotul TUNT - Tineretul Universitar National-Taranesc » la cinci ani pe care ii efectueaza in mare parte in lagarul Peninsula de la Canal. Eliberat in august 1954 va lucra pe diferite santiere din Tara fiind constant urmarit de Securitate care il rearestreaza in mai 1961. Este din nou condamnat in mai multe procese politice ; intre 1947 si iulie 1964, cand este eliberat, Cicerone Ionitoiu a fost condamnat in 6 procese penale la un total de peste 24 de ani de puscarie si munca silnica, din care a executat peste 10.

Sunt multi cei care l-au cunoscut in inchisorile comuniste, unde cu un curaj si o generozitate nemasurate si-a sprijinit si ajutat colegii de suferinta. L-a asistat si sustinut pe tatal meu, prof. Alexandru Herlea, cu care impartea aceeași baraca in lagarul de munca fortata Peninsula, la Canal. Fiind grav bolnav in urma batailor la care fusese supus, tatal meu nu mai avea puterea seara, dupa munca istovitoare din timpul zilei, sa revina pe picioarele lui in baraca si Ionitoiu l-a dus nu odata in spate. In puscarii, Ionitoiu a fost unul din cei mai activi protestatari impotriva regimului de exterminare la care erau supusi detinutii, facand in acelasi timp tot ce se putea pentru ca acestia sa-si pastreze moralul. La Peninsula a reusit, impreuna cu Constantin Ionascu, sa transmita lumii libere informatii despre conditiile de munca si detentie care au avut ca efect o oarecare ameliorare a situatiei detinutilor. Cum afirma in memoriile sale, el si-a consacrat viata luptei pentru « pastrarea valorilor spirituale, considerand ca supravietuirea capata un sens numai daca iti pastrezi echilibrul sufletesc in fata proceselor de degradare si descompunere la care este supusa fiinta umana in regimurile totalitare »

Cicerone Ionitoiu a fost printre ultimii detinuti politici eliberati din inchisoari, cand acestea s-au inchis, in urma presiunilor Occidentului, in vara lui 1964. A fost printre putinii care au refuzat sa colaboreze cu regimul comunist sau sa faca

macar o declaratie de recunoastere a unor imaginare merite ale acestuia. Aceeasi intransigenta si hotarare de a persevera in lupta impotriva comunismului l-a caracterizat si dupa iesirea din puscarie, pana in ultima clipa a vietii. Cum afirma in memoriile sale, iese din inchisoare « dupa un deceniu de lupta impotriva metodelor de dezumanizare si lichidare fizica practicate in puscariile comuniste, hotarat sa faca cunoscuta realitatea gulagului romanesc ».

L-am cunoscut in vara anului 1979, la Bucuresti unde venisem la moartea tatalui meu. Era in asteptarea eliberarii unui pasaport pentru Franta, obtinut in urma interventiilor presedintelui Valéry Giscard d'Estaing si m-a impresionat dinamismul sau si determinarea cu care afirma ca va continua, in strainatate, lupta impotriva comunismului. La inmormantarea tatalui meu a avut curajul sa acopere cu tricolorul romanesc sicriul, spre spaima unei importante parti din numeroasa asistenta.

Cateva zile mai tarziu a reusit sa plece in Franta pentru a continua mai eficient, spera el, lupta impotriva comunismului, cea de denuntare a ororile din gulagul romanesc si a samavolnicilor si nedreptatilor la care era supus poporul roman. Ne-am revazut curand la Paris, unde din prima zi a inceput proiectata lupta. Este activ atat in PNT din exil cat si in cadrul Consiliului National Roman, recent infiintat ; este un colaborator apropiat a lui Nicolae Penescu, presedintele PNT in exil, cel care a luat initiativa constituirii CNR. Exilul romanesc este inasa profund divizat, in parte infiltrat si orgoliile si ambitiile nu permit o reala coagulare a acestuia. Dupa moartea lui N. Penescu in 1982, Ionitoiu devine presedintele PNT in exil, din care fac parte veterani ai inchisorilor comuniste : Alexandru Bratu, Nicolae Evolceanu, Dumitru Ionescu, Ovidiu Borcea, Alexandru Micle, etc.

In cei aproape 25 de ani petrecuti in Franta a luat o serie de initiative printre care : organizarea si participarea la manifestatii contra regimului de la Bucuresti, trimiterea catre cancelariile occidentale de memorii privind incalcarea drepturilor omului in Romania, in 1981 il sprijina pe R. Radina care ia initiativa comemorarii, la cimitirul din Soultzmatt, a soldatilor romani morti in Alsacia in Primul Razboi Mondial, in 1984 infiinteaza impreuna cu R. Radina « Asociatia Detinutilor Politici Anticomunisti » si ia initiativa constructiei in cimitirul Montmartre a Monumentului victimelor comunismului din Romania pe care scrie : « Morti pentru Dumnezeu si Democratie », monument inaugurat cu prilejul vizitei in Franta a lui Corneliu Coposu, in februarie 1990.

Dupa evenimentele din decembrie '89 C. Ionitoiu se deplaseaza adesea in Tara si participa activ in anii'90 la viata PNTCD. A adus, in primele zile ale lui ianuarie 1990, banii cu care s-a inscris PNTCD pe lista partidelor politice, reintrand astfel in legalitate. Este ales vice-presedinte al partidului, il sustine pe Corneliu Coposu si ia parte la diversele campanii electorale dealungul anilor '90. In deceniul urmator participa cu oarecare regularitate la scoala de vara organizata anual de catre "Fundatia Academia Civica - Memorial Sighet".

Cicerone Ionitoiu nu se desminte nici dupa '89, ramane acelasi om intransigent care nu accepta nici un compromis. Denunta impostura asa-zisei revolutii din decembrie si pe detinatorii puterii reale : fosta nomenclatura si fostii securisti. Sustine punctul 8 din Declaratia de la Timisoara si afirma ca numai «Procesul comunismului, cu masuri reparatorii, denuntarea si excluderea din viata publica a celor care au contribuit la genocid poate repara fibra morala a Neamului si aduce pacea sociala ». Deschide in instanta, in 2001, impreuna cu Ioan Rosca, procesul comunismului ; acesta a ajuns astazi la Curtea Drepturilor Omului de la Strasbourg. In ultimii ani a privit cu revolta si a denuntat impietatea si impostura utilizarii numelui PNTCD, de catre cei care nu au nimic in comun cu acest mare partid al romanilor si care pana ieri erau in tabara tortionarilor. Considera PNTCD legal de astazi ca fiind un anti PNTCD.

Dar Cicerone Ionitoiu este cunoscut si pentru publicarea unei importante literaturi privind sinistra perioada comunista. Este un cronicar al gulagului romanesc cu o opera memorialistica bazata in principal pe lucruri traite si marturii culese. Ea are imensa calitate de a exista si asta in contextul in care informatiile privitoare la subiectele abordate de Cicerone Ionitoiu sunt relativ rare si trunchiate, iar arhivele, care au fost fara indoiala curatite si pieptanate, nu sunt inca toate consultabile. Opera lui Ionitoiu formeaza o materie prima de o indeniabila importanta pentru istoricii perioadei Romaniei comuniste.

Din opera lui mentionez in primul rand impresionantul dictionar, in 11 volume, intitulat: « *Victimele Terorii Comuniste. Arestati, torturati, intemnitati, inchisi* », ed. Masina de scris, Bucuresti, 2000 – 2008. Amintesc de asemenea : « *Morminte fara Cruce* », ed. Ion Dumitru, Freiburg, 1882 – 1885, 3 volume ; « *Rezistența anticomunistă din Munții României. 1946-1958* », ed. Gândirea Românească, București, 1993 ; « *Cartea de aur a rezistenței românești împotriva comunismului* », ed. Hrisovul, București, 1995 ; « *Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România (1948-1989). Biserica ortodoxă.* » Vol. 1,

ed. Patmos, Cluj-Napoca, 1998 ;. «*Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România (1945-1989) Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Biserica Romano-Catolică* », ed. Viața Creștină, Cluj, 2001 ; «*Genocidul din România - Repere în procesul comunismului* », Apologeticum, 2006 ediție electronică www.procesulcomunismului.com; «*Memorii. Din tara sarmelor ghimpate* », ed. Polirom, Bucuresti, 2009 ; «*Memorii. Drama Romaniei vazuta din exil* », ed. Polirom, Bucuresti, 2011; «*Figuri de legenda*», ed. Fundația Academia Civică, Bucuresti, 2013.

Inainte de a incheia si de a-mi lua ramas bun definitiv de la prietenul meu Cici, trebuie sa arat ca el nu era numai un luptator neînfricat, ci si un om dotat cu o adanca sensibilitate. Imi aduc aminte cu cata nerabdare si emotie m-a asteptat cand m-am intors din Bucuresti, in 1980, epoca la care familia lui, nevasta si fiica, erau inca ostatece in Tara si carora le-am transmis anumite mesaje si de la care ii aduceam vesti. Cici Ionitoiu are o familie care i-a fost total devotata si solidara, o familie pe care a inconjurat-o cu multa dragoste si de care era mandru ; are 3 nepoti cu succese scolare si profesionale deosebite. Prezint, inca odata, familiei Ionitoiu cele mai sincere condoleantele atat din partea asociatiei La Maison Roumaine din Paris, al carui membru a fost, cat si din partea mea.

Dumnezeu sa-l odihneasca!